

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiaalipsykologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Valkila, Noora			
Työn nimi-Arbetets titel-Title "Helpotusta ja vireyttä kotio loppumetreille" : Kotona asuvat ikääntyvät tuki- ja virkistyspalveluiden käyttäjinä			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipsykologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2007-02-23	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 89 s., 9 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Ikääntyvien määrä tulee kasvamaan Suomessa voimakkaasti lähivuosina. Myös ikääntyvien tarpeet ja elämäntyyli erilaistuvat ja muuntuvat. Väestön ikääntyminen tuottaa Suomelle todellisia haasteita, joihin tulisi etsiä ratkaisuja.</p> <p>Tutkimus sitoutuu sekä Maailman terveysjärjestön, että Suomen vanhuspolitiikan tavoitteeseen tukea ikääntyvien kotona asumista mahdollisimman pitkään. Ikääntyville on suunnattu erilaisia tuki- ja virkistyspalveluita. Palveluilla pyritään tukemaan ja virkistämään kotona asuvien ikääntyvien elämää.</p> <p>Tuki- ja virkistyspalveluille luo perustan vallalla olevat vanhuuskäsitykset. Nämä tuotetut käsitykset rakentuvat ikääntyvien omista käsityksistä ikääntymisestä, sekä toisaalta yhteiskunnassa vallitsevista yleisistä käsityksistä, joita liitetään ikääntymiseen. Tuotetut vanhuuskäsitykset määrittävät, kuinka ikääntyviin asennoidutaan, ja ne muuntuvat jatkuvasti. Vanhuuskäsitykset eivät välttämättä suoraan vastaa ikääntyvien omia käsityksiä ikääntymisestä. Näin ollen ikääntyvien omat tarpeet ja toiveet, joita he liittävät tuki- ja virkistyspalveluihin, eivät välttämättä tule sellaisenaan huomioiduiksi palveluiden tuottamisessa.</p> <p>Tutkimuksen näkökulma on fenomenologis-hermeneuttisen tutkimusperinteen mukainen. Tutkimuksessa pyritään selvittämään, mitä tuki- ja virkistyspalvelut merkitsevät kotona asuville ikääntyville. Saataessa tietoa näistä merkityksistä, voidaan palveluita mahdollisesti edelleen kehittää ikääntyvien tarpeita ja toiveita vastaaviksi. Tuki- ja virkistyspalveluiden merkityksiä ikääntyville lähestytään sen avulla, miten ikääntyvät itse kokevat oman ikääntymisensä. Pyritään myös tuomaan esille niitä kokemuksia, tunteita ja toiveita, joita ikääntyvät liittävät tuki- ja virkistyspalveluihin. Edelleen ollaan kiinnostuneita, miten nämä asiat mahdollisesti heijastuvat ikääntyvien palveluiden käyttöön.</p> <p>Tutkimushenkilöt (N=15) olivat yli 65-vuotiaita kotonaan, tutkimusalueella asuvia ikääntyviä. Aineistonkeruun menetelmänä käytettiin fokusryhmäkeskusteluita. Lisäksi tietoja kerättiin tutkimushenkilöiltä esitieto- ja palaute lomakkeiden avulla. Aineiston analyysi toteutettiin aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä.</p> <p>Tutkimuksen tulosten valossa näyttää siltä, että ikääntyvät kokevat oman ikääntymisensä hyvin eri tavoin, ja välillä jopa ristiriitaisesti. Ikääntyvät kokivat tuki- ja virkistyspalveluiden käytön aloittamisen hankalaksi. Itse tekemisen tärkeys ja avun pyytämisen vaikeus korostuivat. Huonot palvelukokemukset ja suhde palveluiden toteuttajiin näyttävät heijastuvan ikääntyvien palveluiden käyttöön. Ikääntyvät painottivat myönteisten ihmiskontaktien tärkeyttä palveluita käyttäessään. Tukipalveluita toivottiin lisää. Virkistyspalveluiden osalta korostuivat toiveet liikuntapalveluista. Vapaus ja turva näyttävät heijastuvan ikääntyvien palveluiden käyttöä tulevaisuudessa. Näiden kahden tunteen priorisointi näyttää korostuvan myös ikääntyvien asumisratkaisuisissa, mikäli kodista joudutaan muuttamaan asumismuotoon, jossa on runsaammin palveluita lähettyvillä.</p> <p>Tutkimustulokset antavat viitettä siitä, mitä ikääntyminen sekä tuki- ja virkistyspalvelut merkitsevät ikääntyville. Ikääntyvien henkilökohtaisten, subjektiivisten kokemusten mielletään heijastuvan edelleen heidän palveluiden käyttöönsä. Näyttää siltä, että jatkossa palveluiden kehittämisessä voisi olla merkitystä huomioida näitä ikääntyvien esille nostamia ikääntymiseen, sekä tuki- ja virkistyspalveluihin liittämiä kokemuksia, tunteita ja toiveita.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords ikääntyminen ikääntyneet - minäkuva vanhuus - käsitykset vanhustenhuolto tukipalvelut virkistyspalvelut fenomenologia hermeneutiikka			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			